

עדכון מידע וידע - שיקום מהמלחמה

עיקרים

1. שיקום מנזקי מלחמה הוא תהליך מתמשך ומורכב. מרכז מידע וידע במערך הדיגיטל שואף להציג תמונת מצב של ההתקדמות בתהליכי השיקום באמצעות סקירת הנתונים ויצירת מדדים, ושיקוף אינטגרטיבי של נתונים המופצים מגופים ממשלתיים¹, ציבוריים, מהמגזר השלישי, מהאקדמיה ומהשטח. **תמונת המצב תוצג בשלושה חתכים: שיקום אוכלוסיות נפגעים; שיקום אזורי; ושיקום ברמה הלאומית.**
2. זהו דו"ח ראשון המופץ על ידינו בנושא, וחלק מהמדדים טרם גובשו. היכן שחסרים נתונים על השיקום, מוצגים מאפייני האתגר. נציין, כי יש אוכלוסיות נפגעים נוספות שלא נסקרו במסגרת דו"ח זה, וביניהן: החטופים ומשפחותיהם, בעלי עסקים ושכירים שנפגעו כלכלית ועוד. כמו כן קיימים היבטים נוספים של השיקום שלא נסקרו בדו"ח וביניהם החקלאות באזורים שנפגעו, מערכת החינוך ועוד.² להלן עיקרי הנתונים שנסקרו:
3. **מעל ל 30,000 איש נפצעו במהלך המלחמה**, מהם 24,000 נמצאים באגף השיקום במשרד הבטחון - כאשר מרביתם סובלים מפגיעה נפשית / נפשית+פיזית. הצפי הוא לגידול נוסף במספר הנפגעים - בדגש על נפגעי נפש.
4. **מעל ל-11,000 איש נכנסו למעגל השכול** עקב המלחמה. על פי מחקר ראשוני נראה כי רבים מהם (מעל 30%) מתקשים לחזור לעבוד.
5. **שורדי המסיבות** - לצד מאמצי השיקום והחזרה לשגרת חיים, חלק מהשורדים חווים קשיים ומתקשים לחזור לשוק התעסוקה / לימודים, או חווים התדרדרות במצב הכלכלי (כולל חובות) או במצבם הנפשי.
6. **רבים ממשרתי המילואים ממשיכים בביצוע סבבים** (וצפויים לשרת כחודשיים גם במהלך 2026). הנתונים מראים שעבור רבים מהם נוצרת פגיעה במישור התעסוקתי, המשפחתי, פגיעה בילדים (בא לידי ביטוי במישור הרגשי, ובהישגים בלימודים), ונוצר נטל המשפיע גם על בנות הזוג.

¹ נציין ביחוד את **דו"ח** הלמ"ס שפורסם ב 26.1.2026 בנושא פני החברה בנושא השפעות כלכליות חברתיות של המלחמה.
² להצעות לשיפור (נתונים נוספים לשיתוף, נושאים ואוכלוסיות נוספים לסקירה או הצעת מדדים לבחינה) לקראת הדו"חות הבאים, אנא כתבו לנו בטופס [המצורף](#) GOOGLE FORMS

7. **באשר לשיקום האזורים שנפגעו בדרום:** מספר התושבים ביישובי חבל תקומה חזר לרמתו ערב המלחמה ואף מעבר לכך. מנגד, חמישה יישובים שנפגעו באופן חמור במיוחד באירועי ה-7 באוקטובר (בארי, כפר עזה, כיסופים, חולית וניר עוז) ממשיכים להתגורר במגורים קהילתיים זמניים, עד להשלמת שיקומם הפיזי.

8. **שיקום האזורים שנפגעו בצפון הארץ:** שיעור החזרה הממוצע ליישובים שפוגו עומד על כ-87%. עם זאת, במספר יישובים, ובהם: קריית שמונה; מטולה; שתולה ומנרה - שיעורי החזרה נמוכים באופן ניכר. פער זה נובע מתהליכי שיקום פיזי שטרם הושלמו, משיקולים כלכליים ותעסוקתיים, מהיעדר תחושת ביטחון מספקת, וכן מהעדפת חלק מהתושבים להמשיך ולהתגורר באזורים שבהם ניתנה רמת שירותים גבוהה יותר במהלך תקופת הפינוי. באחרונה החליטה הממשלה על מספר צעדים שמתוכננים לשפר את המצב, וביניהם חיזוק הדמוגרפיה, הכלכלה המקומית, והשירותים הציבוריים לצד הפיכת תל חי לאוניברסיטה.

9. **תושבים שביתם נפגע במהלך עם כלביא** - מעל לאלף בתי אב אשר בתיהם נפגעו במהלך מבצע "עם כלביא" עדיין שוהים בדור חלופי. חלק ניכר מהנכסים שנפגעו ממוקמים במתחמים שיועדו להתחדשות עירונית. לאור זאת, מקודמת הצעת חוק לשיקום נזקי מלחמה בדרך של התחדשות עירונית, הכוללת בין היתר מסלול Buy Out והפחתת שיעור ההסכמה הנדרש מהדיירים ל-51%, במטרה להאיץ את תהליכי השיקום (תזכיר החוק בהכנה לקריאה שנייה ושלישית).

10. **בהיבט הכלכלי** לצד העלייה בחוב הממשלתי עקב הוצאות הבטחון במהלך 2025, חלו מספר התפתחויות חיוביות, ובהן עליות שערי מדדי המניות, התייצבות שוק העבודה, הורדת הריבית ועדכון כלפי מעלה של תחזית הצמיחה, שינוי תחזיות דירוג האשראי של ישראל משלילית ליציבה, ומגזר ההייטק המשיך להפגין חוסן.

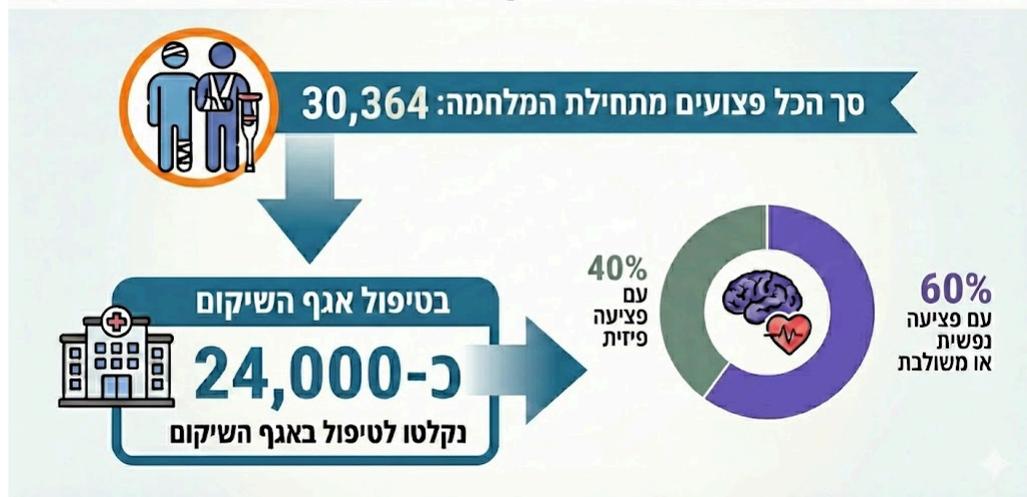
11. עם תחילת מלחמת "חרבות ברזל" חלה ירידה חדה בתיירות הנכנסת לישראל. על אף התאוששות מסוימת בכניסת התיירים לאחר מבצע "עם כלביא", היקף הכניסות נותר נמוך משמעותית ביחס להיקפן ערב המלחמה. לעומת זאת, תיירות הפנים של ישראלים לשמורות הטבע והגנים הלאומיים חזרה להיקפיה הרגילים (2019). לגבי אפשרויות הטיסה - חופש התנועה לישראל וממנה בתווך האווירי עדיין איננו מלא, כאשר מספר החברות הזרות הפעילות בארץ עדיין לא חזר להיקפים שטרם המלחמה.

שיקום אוכלוסיות נפגעי המלחמה

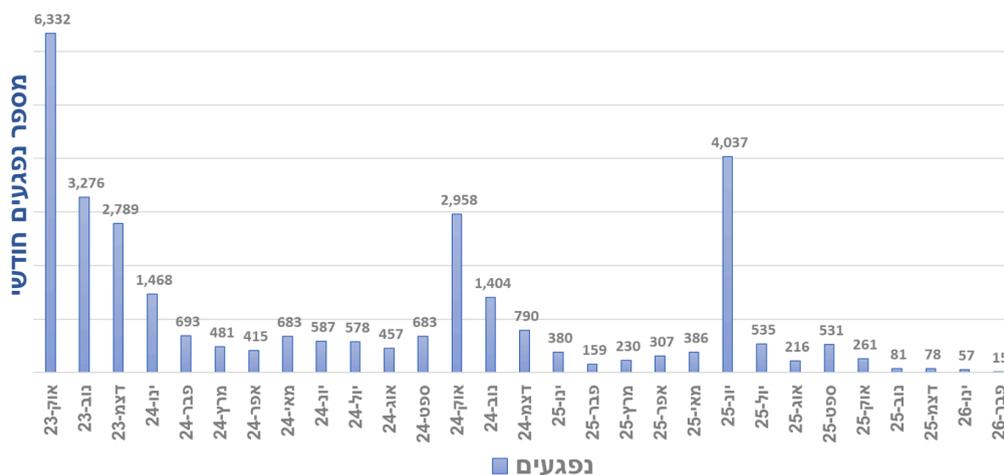
נפגעים פיזית ונפשית

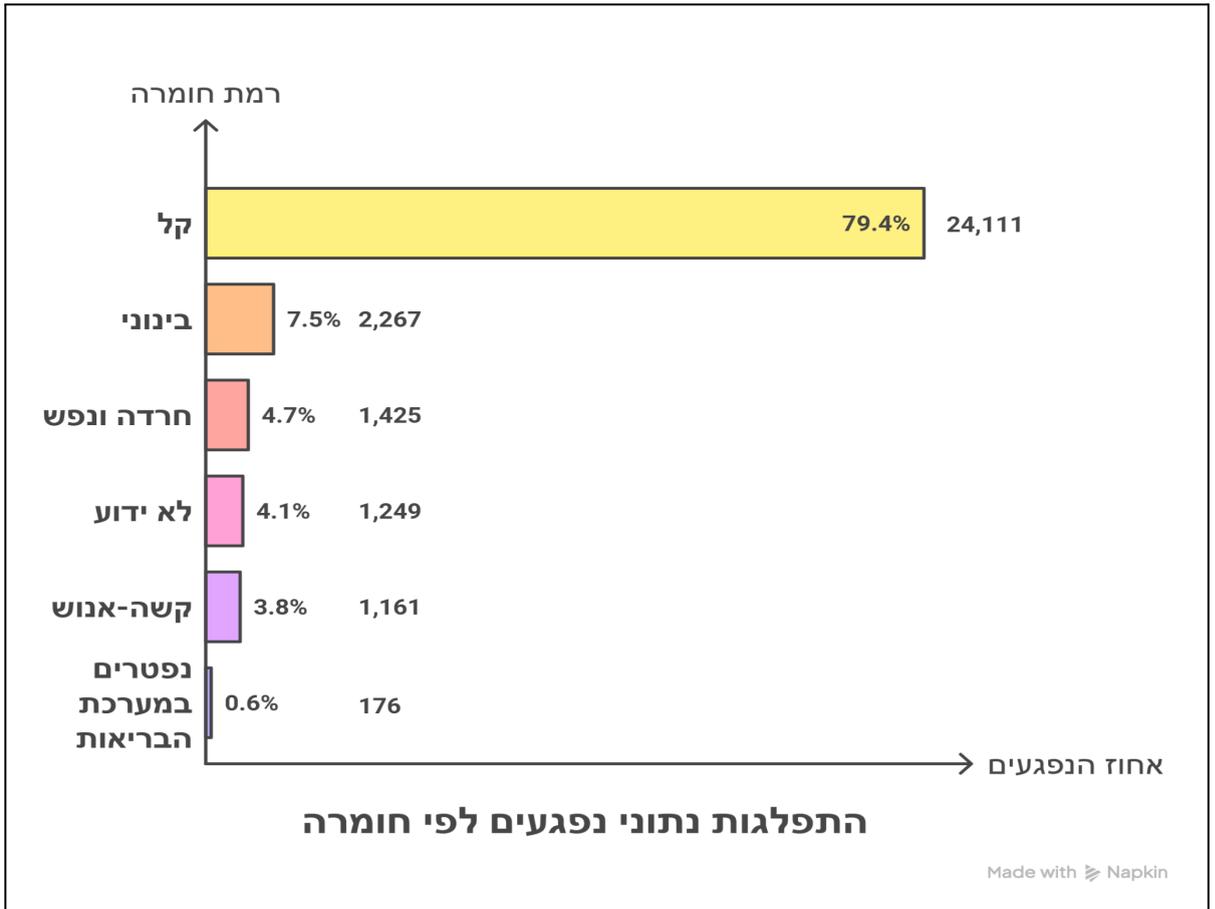
12. לפי נתוני משרד הבריאות (כאן), מתחילת המלחמה נפצעו 30,380 איש, מהם כ-24,000 נמצאים בטיפול אגף השיקום במשרד הביטחון. כ-60% מהמטופלים תחת אגף השיקום- מטופלים על רקע נפשי / נפשי ופיזי. על פי ההערכות אגף השיקום, עד סוף 2027 ייקלטו כ-15,000 פצועים נוספים לטיפול באגף, מרביתם מתמודדי נפש (כאן). לשם השוואה, ערב המלחמה- טופלו באגף השיקום 62,000 מטופלים.

נתוני פצועי מלחמה - טיפול ושיקום (לפי נתוני משרד הבריאות/הביטחון)

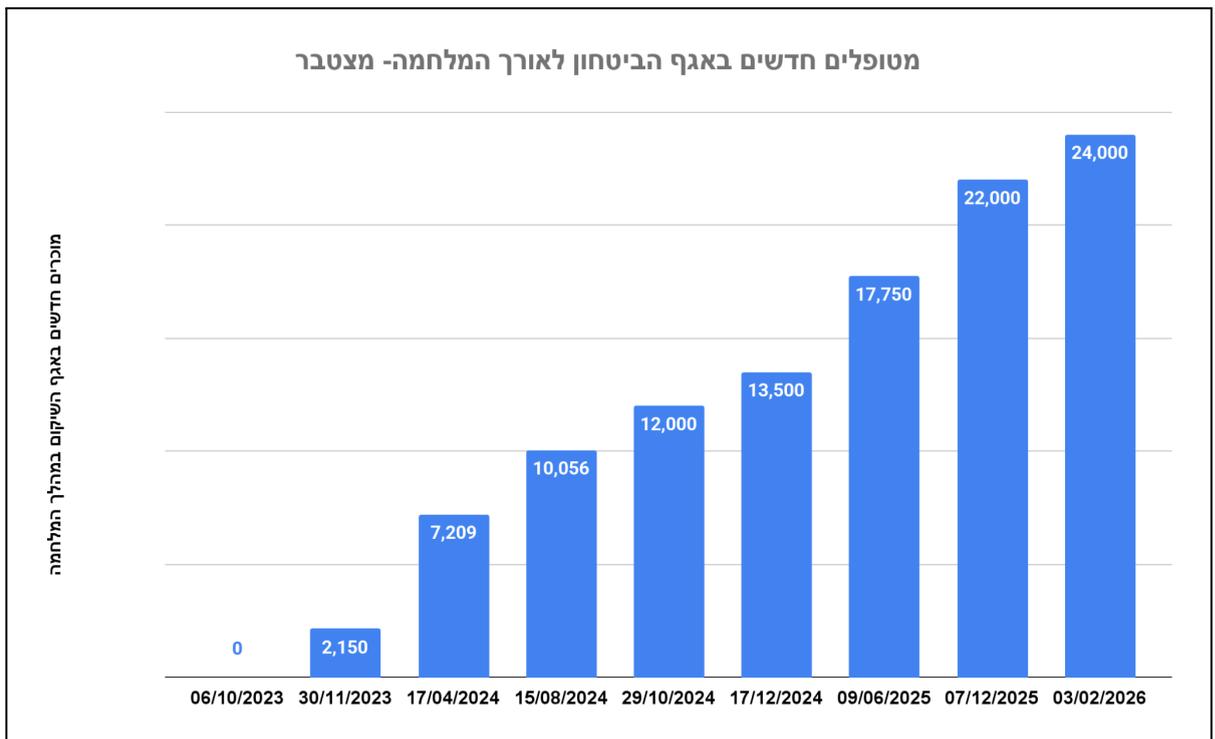

מספר נפגעים חודשי מתחילת המלחמה

יצוין כי סיווג זה מתייחס לקליטה לאשפוז. לחלק ניכר מהנפגעים התווספה הכרה של פגיעה נפשית בהמשך הטיפול בהם.

משפחות שכולות

13. במהלך המלחמה נוספו למעלה מ-11,000 איש למניין המשפחות השכולות, כ-60% בעקבות נפילת משרת בכוחות הביטחון (כאן, כאן).
14. במחקר ראשוני של 'יד לבנים', נמצא כי כשליש מבני המשפחות השכולות - לא הצליחו לחזור לעבוד. הדבר בולט במיוחד בקרב עצמאיים, שם שיעור האנשים שלא חזרו לעבודה עומד על 61% (כאן).
15. ב-26.01.2026 אושר תיקון מס' 47 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה. במסגרת התיקון, חלה הרחבה משמעותית של זכויות יתומים (לדוגמה- הכרה עד גיל 30, תגמול חודשי עד גיל 40), אלמנות (לדוגמה- תוספת לתגמול החודשי בעבור יתומים בגילאים 0 - 6, הורים ואחים שכולים (לדוגמה-תגמולים מוגדלים, הרחבה של סוגי ההתערבות הרגשית). התיקון נכנס לתוקף ב-01.02.2026, וביצוע בפועל צפוי תוך שלושה חודשים (כאן).

שורדי המסיבות

16. אוכלוסיות שורדי המסיבות ותושבי העוטף נפגעו באופן חמור במיוחד, לאור החשיפה לאירועי הטבח ולחשיפה למראות קשים במיוחד, לעתים במשך שעות וימים ארוכים.
17. מוכרים כ-3,600 שורדי מסיבות, כאשר כ-3,400 מוכרים על ידי הביטוח הלאומי, והיתר- על ידי צה"ל ומשרד הביטחון. מרבית השורדים (66%) הינם גברים ורובם המוחלט צעירים עד גיל 30 (כאן).
18. מבין השורדים המוכרים בביטוח לאומי, 63% מוכרים בנכות (2,150), לרוב זמנית, וזכאים למעטפת המלאה של ביטוח לאומי- טיפול נפשי, סיוע בארנונה וכדו' (כאן).
19. על פי הביטוח הלאומי ומשרד הרווחה, בחודשים האחרונים נערך ריכוז מאמצים נרחב למיצוי זכויות של השורדים. לדברי המשרדים, רוב השורדים שזקוקים לסיוע - מקבלים אותו, כשהיתר מצליחים להשתקם, לצד הקשיים, גם ללא הכרה בנכות - כך לדוגמה, כ-40% הצליחו לחזור באופן מלא לשוק התעסוקה, ורבים אחרים נמצאים בשירות מילואים או בלימודים. עם זאת, ישנם שורדים המתקשים לחזור לשגרה בעקבות הקשיים איתם הם מתמודדים, ושורדים הנמצאים בחו"ל (כאן).

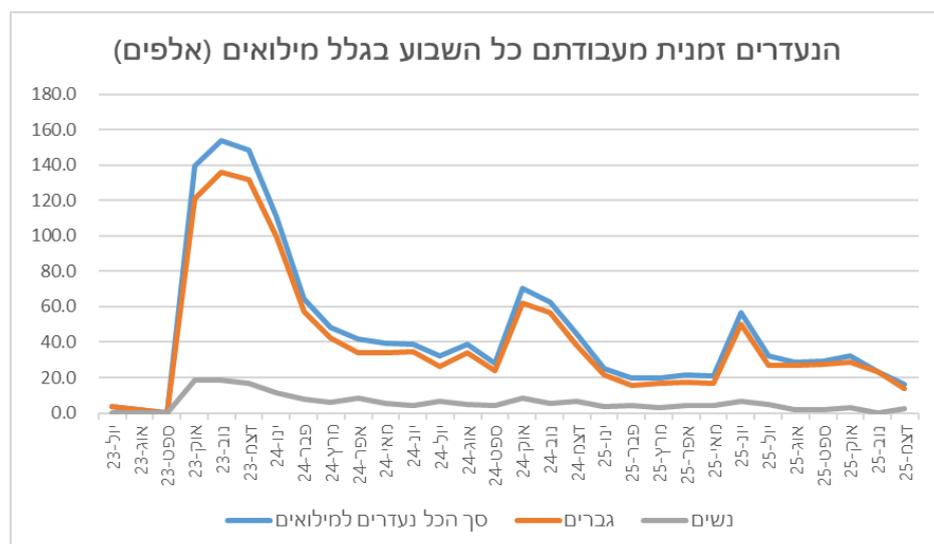
20. יצוין, כי ישנם שורדים החווים קשיים מצטברים. כך לדוגמה - ישנם שורדים המתקשים לחזור לשוק התעסוקה / לימודים, או שורדים החווים התדרדרות במצב הכלכלי (כולל חובות) או במצבם הנפשי.

21. בימים אלו מוקמת במערך הדיגיטל הלאומי מערכת לניהול אוכלוסיית הנפגעים של שורדי המסיבות. זו נועדה לסייע לגופים הרלוונטיים לשפר את תיאום הטיפול בשורדים לאורך זמן. המאגר יאפשר יזום תהליכי התערבות פרו אקטיבית לטובת השורדים.

משרתי המילואים ומשפחותיהם

22. מצב החירום הביא לגיוסם של מאות אלפי אנשי מילואים לאורך השנתיים החולפות, רבים מהם לוחמים לתקופות מתמשכות (חלקם ברצף, וחלקם בסבבים). יוזכר, כי גם כיום חיילי מילואים רבים עדיין מגויסים באמצעות צווי 8 (צווי חירום) ורבים נדרשים לתקופות שירות ממושכות (כ-55 ימי מילואים ללא מלחמה עצימה). מצב זה יוצר תשתית של פגיעה מתמשכת עבור חלק ממשרתי המילואים ובני משפחותיהם, במגוון תחומי חיים, בשל שחיקה מתמשכת.

23. על פי נתוני סקר כוח אדם של הלמ"ס ניתן לראות כי שיעור ההיעדרות מהעבודה עקב שירות מילואים נותר גבוה לאורך השנתיים האחרונות ומאופיין בגלים. שיעור זה פוחת בהדרגה מאז תחילת המתווה להשבת החטופים, אך עדיין נותר גבוה בהשוואה לתקופה שקדמה למלחמה.

מקור: עיבוד מרכז מידע וידע לנתוני סכ"א, הלמ"ס (כאן)

24. המגמה של גלי גיוס והשירות העצים והממושך יוצרים חוסר יציבות ופגיעות:

- **במישור התעסוקתי:** פגיעה ברציפות התפקודית בעבודה ובעסקים, אובדן ידע מקצועי, קשיי הסתגלות ופגיעה פוטנציאלית במסלולי קידום ובכושר ההשתכרות של המשרתים. כמו כן, ההגנה התעסוקתית של משרתי המילואים נפגמה - משרד הביטחון מדווח על עלייה בפגיעות תעסוקתיות ובפיטורין שלא כדין (הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, 26.1.26).
- **במישור המשפחתי והזוגי:** השירות הממושך והמעברים התכופים בין חזית לבית יוצרים עומס קוגניטיבי ושחיקה רגשית גבוהה, למתחים בזוגיות ופוגעים ביציבות התא המשפחתי.
- **השפעה על הילדים:** חוסר היציבות מחלחל לדור הבא ומתבטא בקשיים רגשיים ובירידה בתפקוד הלימודי בקרב ילדי המשרתים, הנדרשים להתמודד עם היעדרות דמות הורית. בסקר שערך פורום נשות המילואימניקים בקרב כ-1,200 נשות משרתי מילואים, כ-70% מהאמהות דיווחו על ירידה בהישגים לימודיים של הילדים ו-94% סיפרו שהילדים לא קיבלו כל סיוע לימודי מיוחד בעת היעדרות האב.
- **נטל על בנות הזוג:** למרות ששיעור הנשים המשרתות נמוך יותר, נשות המשרתים נושאות בנטל ניהול הבית והמשפחה לבדן. עומס זה משפיע ישירות על רווחתן ועל יכולתן לשמור על רציפות תעסוקתית. עם ירידה בעצימות המלחמה, הייעוץ המשפטי הפחית את המענה ואת הזמינות (הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי, 26.1.26) וכן לא הווארכה הוראת השעה לאי-פיטורים של נשות המשרתים.

שיקום אזורים שנפגעו

יישובי הדרום

25. סטטוס דמוגרפי - ע"פ נתוני מנהלת תקומה, עדכנית לסוף דצמבר 2025, שבו לביתם למעלה מ-90% מתושבי חבל תקומה. בנוסף, הצטרפו לחבל יותר מ-3,000 תושבים חדשים וכ-1,000 צעירים במכינות, גרעיני נח"ל ושנת שירות. עדכנית לסוף דצמבר 2025, כ-65 אלף תושבים מתגוררים בחבל התקומה (לעומת כ-62 אלף תושבים ערב המלחמה) (מקור). בשדרות נבנו כ-1000 יחידות דיור חדשות, בשכונת הבוסתנים (מקור).

סטטוס דמוגרפי בחבל התקומה

26. יישובים שטרם חזרו - חמישה יישובים אשר נפגעו באופן קשה ביותר ב-7 באוקטובר (בארי, כפר עזה, כיסופים, חולית וניר עוז) עדיין נמצאים במגורים קהילתיים זמניים, עד להשלמת שיקומם הפיזי (מקור).

סטטוס יישובי הדרום אשר קיימת מניעה שיקומית לחזרתם		
יישוב	מיקום דיור זמני	צפי סיום לעבודות השיקום
בארי	חצרים	סוף אוגוסט '26
כפר עזה	רוחמה	סוף יולי '26
ניר עוז	קרית גת	סוף אוגוסט '27
חולית	רביבים	סוף מרץ '26
כיסופים	עומר	החלה חזרה לקיבוץ. לצד זאת, אושרה שהות נוספת בפתרון הדיור הזמני עד סוף יוני '26

יישובי הצפון

27. סיום הפינוי הרשמי של יישובים בצפון הוכרז בחודש מרץ 2025, לאחר כ-18 חודשים. עדכנית לחודש דצמבר 2025, שיעור החזרה הממוצע ליישובי הצפון שפוננו עמד על כ-87%.

28. לצד זאת, במספר יישובים אחוז החזרה בסוף 2025 היה נמוך מהממוצע באופן ניכר: חלק זה בדו"ח יציג את תמונת המצב של יישובים אלו, בהתבסס על ראיונות שערכנו עם

אחוזי החזרה ביישובי הצפון בהם שיעור החוזרים נמוך יחסית (עדכנית לדצמבר 2025)

מנהלי הקהילות / יו"ר היישובים ובעלי תפקידים מרכזיים ברשויות וכמו כן, בהתבסס על סקירת תקשורת מקיפה.

29. קרית-שמונה:

- מספר אינדיקציות מראות על חזרה חלקית של תושבים לעיר:
 - נתוני צריכת המים בעיר (דצמבר '25) - כ-18,400 תושבים בעיר, שהם כ-75% ביחס לנתוני האוכלוסייה לפי מרשם האוכלוסין ערב המלחמה.
 - נתוני רשות המתנ"סים העירונית הציגו ירידה של כ-17% במספר התלמידים הלומדים בקרית-שמונה (מגיל 0 עד כיתה י"ב), בהשוואה לנתון ערב המלחמה (כ-4,780 תלמידים בתשפ"ו לעומת כ-5,730 תלמידים בתשפ"ג).
 - ע"פ ניתוח נתוני משרד החינוך, כ-260 תלמידים אשר למדו בקרית שמונה ערב המלחמה (בגיל גן עד כיתה י'), לומדים כיום במוסדות חינוך באזורים אחרים בארץ (מחוץ למחוז הצפון).

- סקר תושבים שערכה העירייה מעיד שהסיבה המרכזית לאי חזרה (כ-45% מהמשיבים) הינה כלכלית/ תעסוקתית, לצד כ-32% אשר נימקו את אי-חזרתם להיעדר תחושת ביטחון באזור.
- הפגיעה הכלכלית בעיר נמשכה לאורך כל שנת 2025 - ע"פ נתוני אגף תעשייה, עסקים ותיירות בקרית-שמונה, כ-65% בלבד מבתי העסק בעיר חזרו לפעילות (עדכנית לדצמבר '25), כאשר מרבית הסקטור העסקי בעיר פועל כרגע באופן חלקי (מסיבות שונות, בהן ירידה בביקוש, מחסור בעובדים, שינוי בהרגלי הצריכה של התושבים והאזור ועוד). הערכת האגף הינה כי מעל 60% מהעסקים בעיר שנפתחו מחדש חוו ירידה משמעותית במחזורים, בהשוואה למצב ערב המלחמה.
- ע"פ מחקר של מרכז הידע האזורי באשכול גליל מזרחי (עדכנית לאוגוסט 2025) - לפחות 61 חברות טכנולוגיה אשר פעלו בגליל טרם המלחמה העתיקו את פעילותן אל אזור אחר או הפסיקו את פעילותן. נתון זה משפיע על שוק התעסוקה בגליל בכלל ובקרית שמונה בפרט. (מקור).

קריית שמונה בשיקום: תמונת מצב דמוגרפית וכלכלית (דצמבר 2025)

30. מטולה:

- אחוז החזרה למועצה עומד על כ-48% (עדכנית לספטמבר '25, ע"פ נתוני המועצה).
- ע"פ נתוני משרד-החינוך, שיעור התלמידים במטולה בראשית שנה"ל תשפ"ו עמד על 34% משיעורם בספטמבר 2023, ערב המלחמה.
- בית-הספר היסודי במועצה נותר סגור בשנה"ל הנוכחית, אך התקבלה החלטה לפתוח את שעריו בשנת הלימודים הבאה (התשפ"ז).
- עסקים ותיירות - ע"פ ראש המועצה, בערך 30% מהעסקים והתיירות במטולה חזרו לפעילות עד כה (עדכנית לפברואר 2026). בצד החיובי ישנם גם דוגמאות לתהליכי השיקום, כגון מלון מטיילים מטולה אשר נפתח בראשית 2026 מחדש למבקרים.

31. שתולה:

- אחוז החזרה למושב עומד על כ-42% בלבד (עדכנית לפברואר 2026), כאשר חזרו בעיקר תושבים המשתייכים לקבוצת הגיל המבוגרת.
- ערב המלחמה היו במושב מספר משמעותי של תושבים בשכירות, אשר החליטו שלא לחזור ליישוב (כ-17 משפחות).
- מספר מבנים ציבוריים נפגעו במלחמה, וחלקם טרם שוקם באופן מלא. במלחמה נפגעו מזכירות המושב, כולל, גן ילדים, פעוטון והמכולת.
- עוד צויין, כי רעשי ההפגזות נשמעים ביישוב גם כיום.
- בתי המגורים שנפגעו עדיין בתהליכי שיקום בחלקם (שיפוץ בתים אלו מנוהל באופן פרטני ע"י התושבים מול מס רכוש).

32.מנרה:

- עדכנית לסוף דצמבר '25, חזרו לקיבוץ כ-60% מהתושבים אשר ביכולתם לחזור (תושבים אשר לא נפטרו או חוו התדרדרות בריאותית במהלך המלחמה).
- הקיבוץ נערך לחזרה של כ-75%-80% מהתושבים עד קיץ '26 (על רקע סיום שנת הלימודים).
- על-מנת לאפשר חזרת תושבים אשר ביתם נפגע, מתקיים תהליך הכשרה של מבנים בבנייה מודולרית, אשר התקבלו כתרומה, כמענה מגורים זמני.
- בהיבטי צמיחה דמוגרפית בטווח של מעבר לשנה קדימה, כרגע ישנו מחסור ביחידות דיור לקליטת משפחות חדשות.

שיקום מנרה- תמונת מצב

תשתית, נזק ומענה שיקומי

70%
מהדירות
בקיבוץ נפגעו
נזק משמעותי כתוצאה מירי
מלבנון ופעילות צבאית,
בדגש על השכונה הדרומית

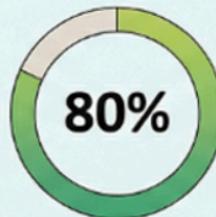
**מענה מגורים מודולרי
כשלב ביניים**
שימוש במבנים אשר התקבלו
כתרומה, כמענה מגורים זמני
לחזרת תושבים שבינם נפגע

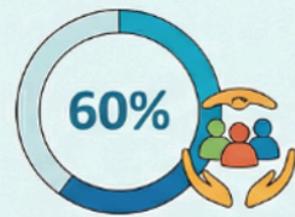
ניהול שיקום מרכז

השיקום מנוהל באופן מרכזי, כאשר הנהלת
הקיבוץ הגיעה להסכמה מול מס רכוש לגבי
סכום הפיצוי. עדיין קיימים פערי מימון לשיקום.

דמוגרפיה וחזרה לקהילה

צפי לחזרה עד קיץ '26

אחוז החזרה לקיבוץ,
עדכנית לסוף דצמבר '25

שילוב גרעיני צעירים בשיקום

גרעיני אגוז, נח"ל וקדמה מסייעים בחינוך,
חקלאות וצרכי הקהילה השוטפים

אתגרי שיקום הצפון: סיכום שיחות עם מנהלי קהילות בצפון (סוף 2025) מיפוי גורמים המשפיעים על החלטות התושבים לחזור, לצד אתגרים מערכתיים במימוש תכניות השיקום

תעסוקה כעוגן לחזרה

היציבות התעסוקתית כפרמטר קריטי בהחלטת תושבים לחזור.

חלון ההזדמנויות של הקיץ

הקיץ כנקודת זמן מכרעת בה משפחות מקבלות החלטה על חזרה לפני תחילת שנת הלימודים. אי הבטחת תהליכי השיקום עד לזמן זה עשוי להביא לאי חזרתן של משפחות אלו, לפחות לשנה נוספת.

פער בסטנדרט השירות

תושבים שהתרגלו לשירותי בריאות וחינוך ברף מסוים בזמן הפינוי בוחנים מחדש את מגוריהם

קצב מימוש החלטות הממשלה

תחושה כי עובר זמן ממושך בין קבלת החלטות הממשלה ובין מימושן בשטח

פערים בשירות לתושב

מחסור בצוותי חינוך וזמני המתנה ממושכים במרכזי החוסן

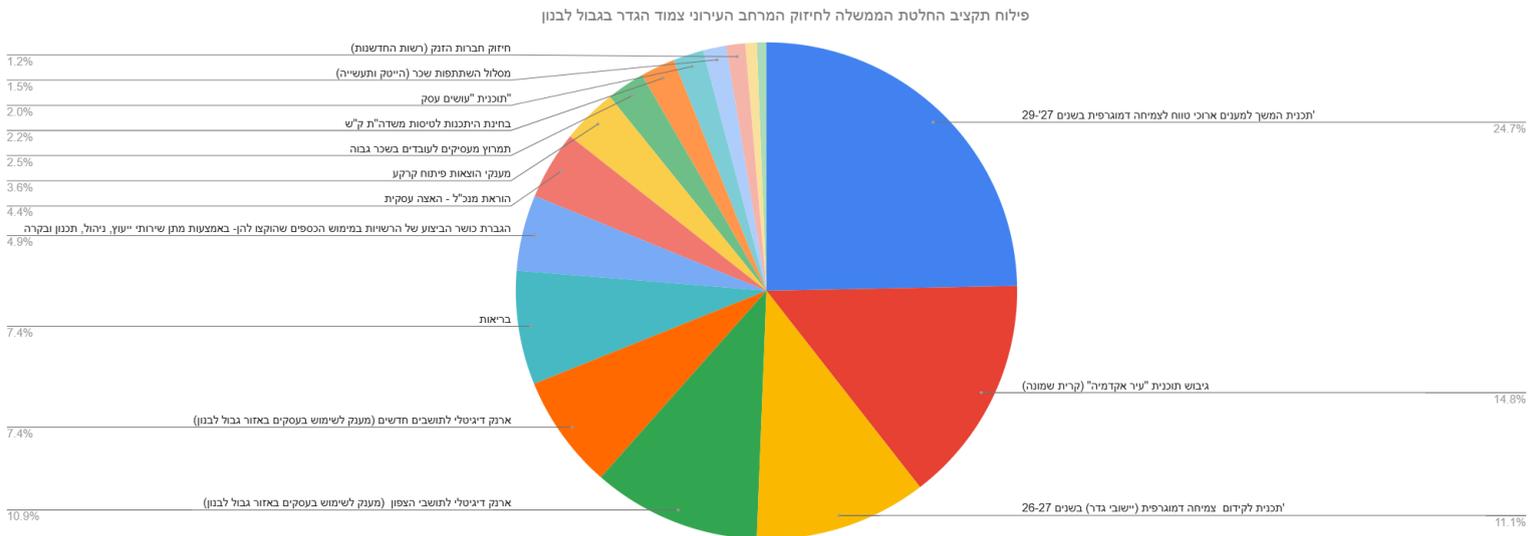

33. החלטות ממשלה לחיזוק הצפון: ב-1 בפברואר 2026 אישרה הממשלה שתי החלטות ממשלה שתכליתן עידוד ופיתוח הצפון:

- **הקמת אוניברסיטת קרית-שמונה בגליל:** הכרה למכללת תל-חי כאוניברסיטת קרית-שמונה, תוך הקצאת 567 מיליון ש"ח לצורך מהלך זה. האוניברסיטה צפויה לפתוח את שעריה כבר בשנת הלימודים הקרובה (התשפ"ז).
- **השלמת המענים ליישובים צמודי הגדר בגבול הלבנון בדגש על המרחב העירוני (קרית-שמונה, שלומי ומטולה).** בתוך כך:
 - חיזוק הדמוגרפיה והאתרקטיביות העירונית:

- ביסוס קרית-שמונה כעיר אקדמית (פיתוח תשתיות קמפוס, מרחבי יזמות ותרבות).
- השקעה בפעילות תרבותית וקהילתית וחיזוק המרקם העירוני.
- הקצאת ארנק דיגיטלי (2,000 ש"ח בחודש) למימוש בעסקים בצפון, למשך שנה וחצי, לעידוד משפחות הבוחרות לעבור לעיר.
- **חיזוק הכלכלה המקומית:**
 - ארנקי צריכה למשפחות, למימוש בעסקים מקומיים.
 - מענקים ותמריצים לעסקים.
 - צעדים לעידוד פעילות מסחרית מקומית.
- **חיזוק שירותים ציבוריים:**
 - הקמת מרפאת מומחים ומוקד רפואי לחירום.
 - צעדים לשיפור נגישות תחבורתית ובחינת היתכנות לקיום טיסות ממנחת קרית-שמונה.

(מקור)

תושבים שביתם נפגע במהלך "עם כלביא"

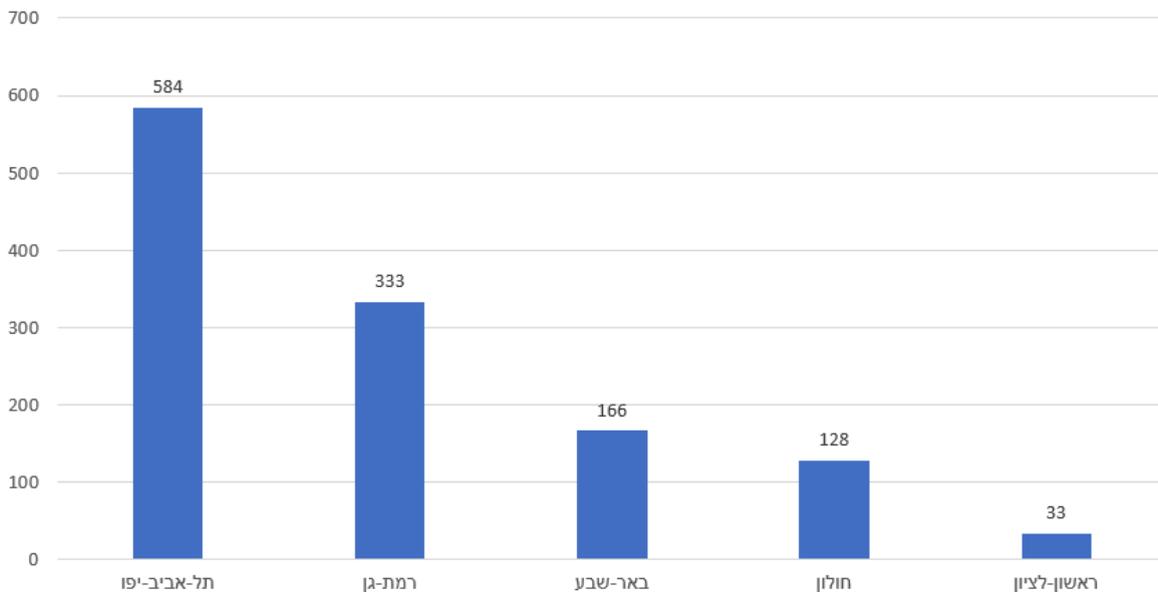
34. במהלך מבצע "עם כלביא" (13-24 ביוני 2025), בשל פגיעות טילים בעורף, לפחות 21,000 תושבים נאלצו לעזוב את בתיהם שניזוקו (החל מנזקים קלים שניתנים לתיקון מהיר ועד למבנים שנהרסו כליל, בהם נדרשת בנייה מחדש). ב-1 באוגוסט 2025 הסתיים מימון השהות במלונות למשפחות שנאלצו להתפנות מבתיהן (למעט מקרים אשר קיבלו אישור מטעם ועדות חריגים).

35. ע"פ נתוני מס-רכוש, לאחר השהייה במלונות (עדכנית לספטמבר 2025):

- 1400 בתי אב קיבלו שכר דירה כדיור חלופי.
- בנוסף, 1050 בתי אב קיבלו חלף שכירות (מימון לשהות אצל בן משפחה או פתרון עצמאי אחר).

כלומר, סדר גודל של 2500 בתי אב נדרשו לדיור חלופי גם לאחר חודשיים מסיום המלחמה. על-פי נתונים שנאספו ממספר רשויות מקומיות, מעל לאלף בתי אב עדיין נמצאים בפתרונות דיור חלופיים:

מספר בתי אב שבתיהם נפגעו ב"עם כלביא" ושוהים בפתרון דיור חלופי
עדכנית לתחילת פברואר '26

- מוצגים בגרף נתונים עבור הרשויות המרכזיות שנפגעו והועברו על-ידן נתונים עדכניים.
- נתוני תל-אביב-יפו, רמת-גן, ראשון-לציון וחולון עדכניים לתחילת פברואר 2026.
- נתוני באר-שבע עדכניים לסוף דצמבר 2025.

36. סטטוס החקיקה להתחדשות עירונית במתחמים שנפגעו - חלק ניכר מן הבניינים שנפגעו במהלך עם כליא נמצאים במתחמים שיועדו להתחדשות עירונית. מצב זה יצר צורך בחקיקה לטובת קיצור זמני הליכי ההתחדשות העירונית עבור מתחמים אלו (שכן קצב ההתחדשות העירונית בהליך הקיים הוא מסדר גודל של 9 שנים). על רקע זה, ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת קיימה בסוף דצמבר דיון ראשון לקראת הכנה לקריאה שניה ושלישית של הצעת חוק שיקום נזקי מלחמה בדרך של התחדשות עירונית. ההצעה עוסקת בשיקום מתחמי מגורים שנפגעו במהלך המלחמה באמצעות התחדשות עירונית ומטרתה לסייע בקיצור זמני הליך ההתחדשות. תזכיר החוק שגובש הינו תוצר של צוות בין-משרדי, אשר כלל, בין היתר, את משרדי האוצר, השיכון, המשפטים, מינהל התכנון והרשות להתחדשות עירונית. סעיף מרכזי בחוק עוסק במנגנון המאפשר מסלול Buy Out, במסגרתו יוכלו בעלי הדירות לבחור בחלופת יציאה, אשר תאפשר להם לקבל מיידית שווי דירה דומה למקורית כחדשה, כחלופה להשתתפותם בפרויקט ההתחדשות. בנוסף, תזכיר החוק מפחית את שיעור ההסכמה הנדרש מצד הדיירים לצורך קידום פרויקט ההתחדשות ל-51% (בשונה מרוב של 66% אשר נדרש כיום במיזמי התחדשות עירונית) ([מקור](#)).

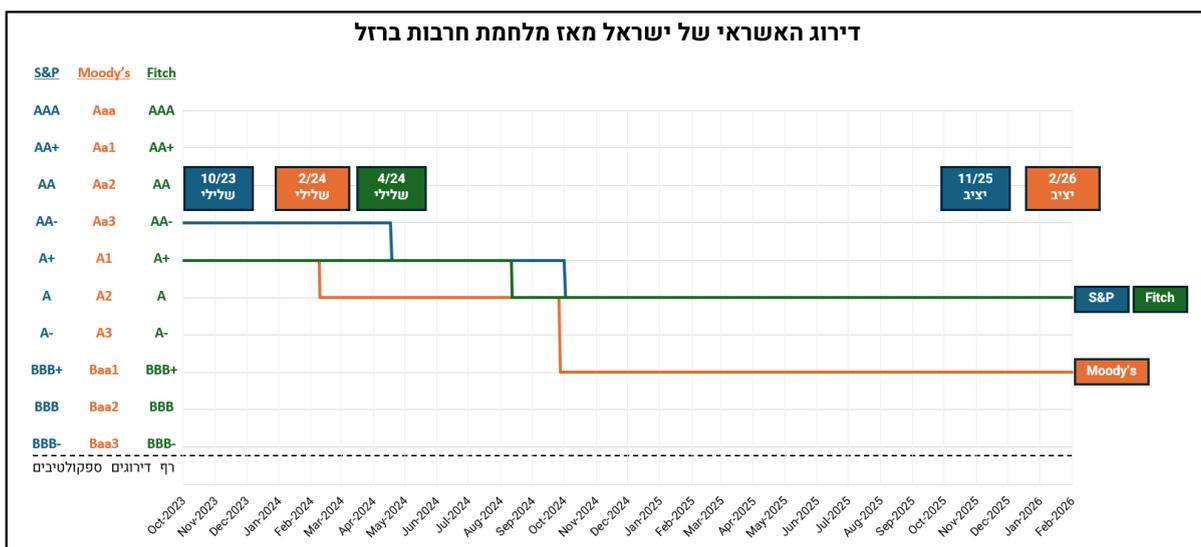
שיקום ברמה הלאומית

מצבה הכלכלי של ישראל

37. החלטת נגיד בנק ישראל על הורדת הריבית ועדכון תחזית צמיחה - ב-4 בינואר 2026, החליט בנק ישראל להוריד את הריבית לרמה של 4%, תוך צפי להמשך ירידה הדרגתית עד לרמה של 3.5% בסוף השנה. החלטה זו נשענת על התכנסות האינפלציה ליעד, התאוששות שוק העבודה וחוסנו של המשק, הבא לידי ביטוי בין היתר בשמירה על רמה גבוהה של גיוסי הון בענף ההייטק. תחזית הצמיחה לשנה הקרובה עודכנה כלפי מעלה לשיעור של 5.2%, תוך דגש על חשיבותה של מדיניות פסקלית אחראית ושמירה על מסגרת התקציב כמרכיב קריטי לשיקום הכלכלי ולביסוס אמון השווקים בישראל (כאן).

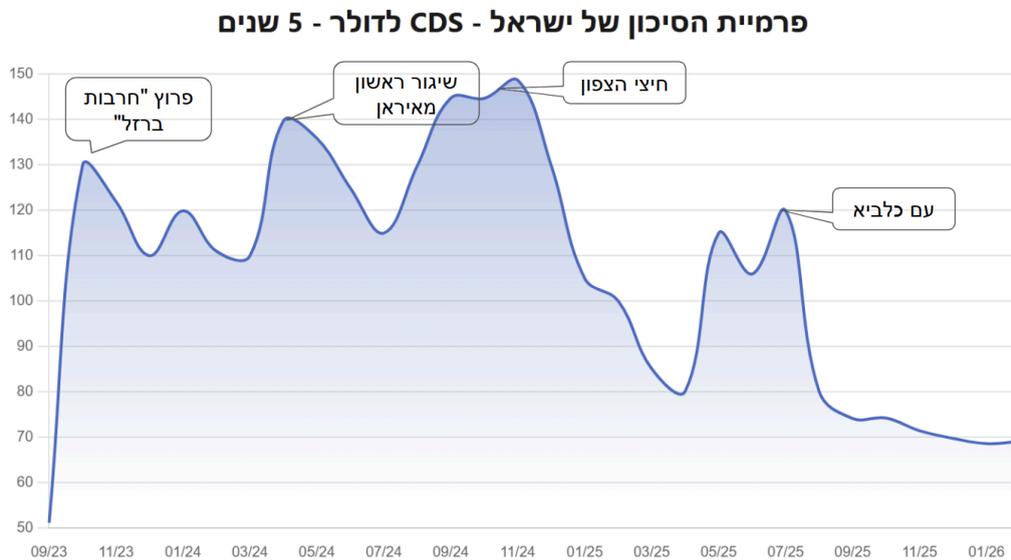
38. דירוג אשראי ופרמיית סיכון:

- חברות הדירוג S&P ומודי'ס עדכנו את תחזית הדירוג של ישראל מ"שליט" ל"יציבה":

- פרמיית הסיכון של ישראל (CDS) ירדה, אם כי היא עדיין שווה ברמה הגבוהה במעט מרמתה טרם המלחמה. הירידה בפרמיית הסיכון מצביעה על שיפור מסוים

בהערכת הסיכון של ישראל על ידי השווקים, לצד המשך תמחור פרמיה עודפת ביחס לתקופה שקדמה למלחמה, המשקפת רמת אי-ודאות מתמשכת.

מקור: עיבוד מרכז מידע וידע לנתוני [investing.com](https://www.investing.com), מכון המחקר והמידע של הכנסת (ניתוח התפתחות הגירעון התקציבי והסביבה המקרו-כלכלית במהלך 2025).

39. חוסן חיצוני ומאזן התשלומים - מול האתגרים הכלכליים, ישנו שיפור במצבת הנכסים וההתחייבויות (IIP) של מדינת ישראל כפי שמשקף במאזן התשלומים (כאן וכאן) אשר ממשיך להציג עודף נכסים חיצוני בסך של 260 מיליארד דולר ברבעון השלישי של 2025 (עלייה של כ-41 מיליארד דולר בהשוואה לתחילת 2024).

40. החוב הלאומי - החוב הממשלתי המשיך לטפס גם ברבעון השלישי של 2025. תחזית בנק ישראל בינואר 2026 היא שיחס החוב-תוצר ימשיך להיות ברמה של 68.5% גם בשנתיים הקרובות בשל הוצאות הביטחון והשיקום הנדרשות.

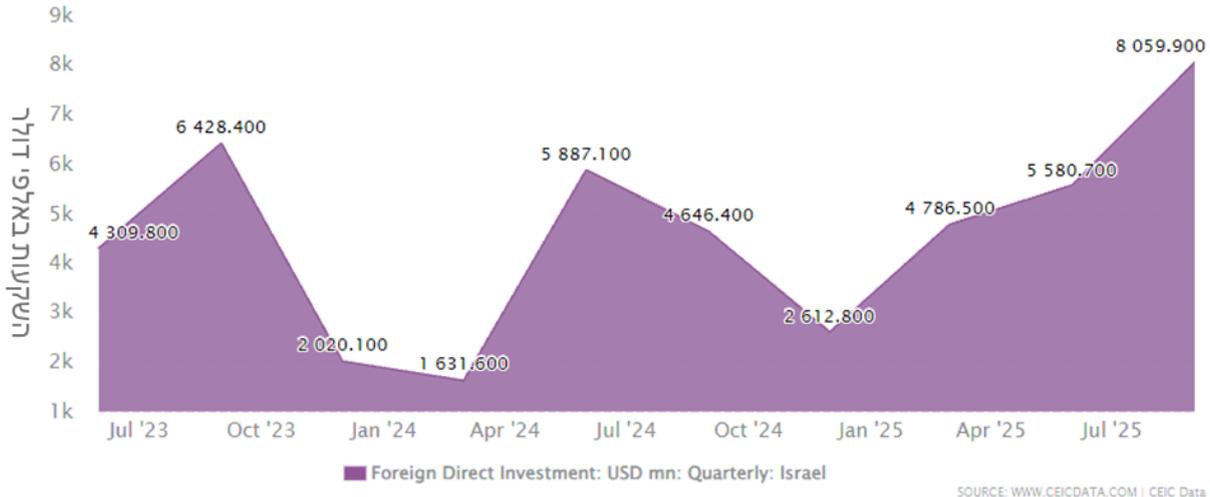

מקור: עיבוד מרכז מידע וידע לנתוני אגף החשב הכללי, משרד האוצר; מפגש חזאים בנק ישראל ינואר 2026 ([כאן](#), [כאן](#)).

4.1. ההשקעות הזרות הישירות (FDI) לישראל זינקו ברבעון השלישי של 2025 ל-8.06 מיליארד דולר (ברבעון השני - 5.6 מיליארד דולר), העלייה החדה ביותר מאז 2021. על אף המלחמה והחוב הגדל, המשקיעים הזרים מגדילים את ההשקעות שלהם בישראל וכן גם סקטור ההייטק ממשיך להפגין חוסן. גיוסי ההון בחברות ההייטק הישראליות ברבעון הרביעי של 2025 מוסיפים לשהות ברמה גבוהה יחסית, נתון המצביע על המשך עניין מצד משקיעים זרים בטכנולוגיה הישראלית. לצידן, גם מדדי המניות המקומיים עלו בתקופה הנסקרת ואף בלטו לטובה בהשוואה למדדים בעולם.

מקורות: הודעה לעיתונות מיום ה-24.11.25, בנק ישראל ([כאן](#)), סקירה שבועית תפנית דיסקונט ([כאן](#)), סיכום 2024 השקעות זרות, הכלכלן הראשי משרד האוצר ([כאן](#)).

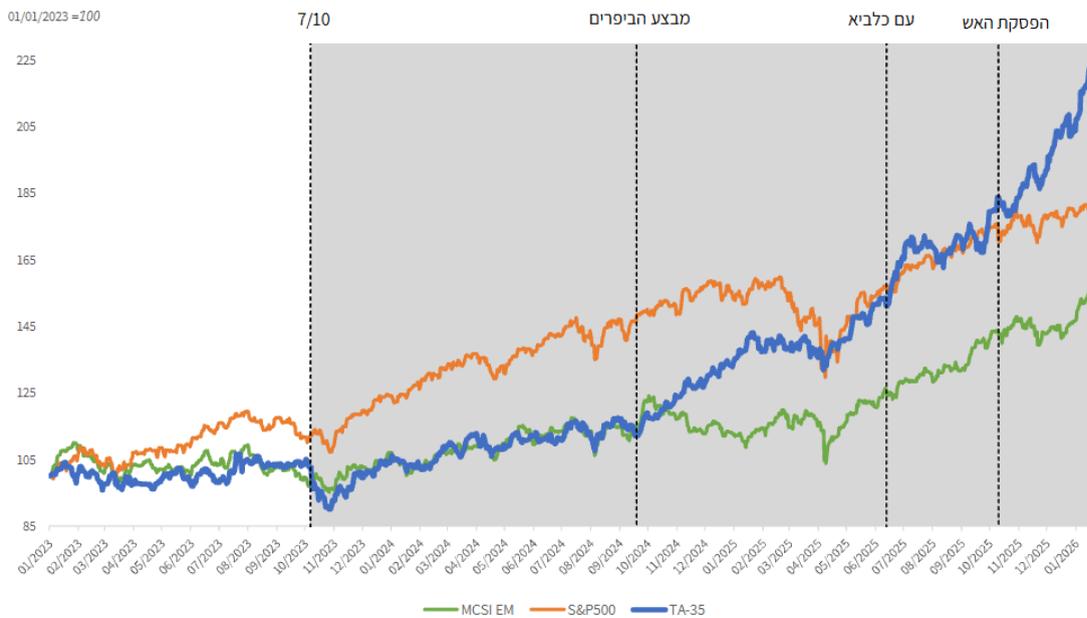
תרשים: השקעות זרות (FDI) בישראל (באלפי דולר) - על בסיס רבעוני - יולי 2023 עד ספטמבר 2025

השקעות זרות ישירות הן השקעות ריאליות (לא בורסאיות) של גורמים מחו"ל בחברות ישראליות. בגרף ניתן לראות ירידה משמעותית בהשקעות לאחר פרוץ המלחמה באוקטובר 2023, לאחריה עליה וירידה נוספת במהלך 2024, ועליה הדרגתית מסוף 2024 עד סוף 2025, עד לכ-8.06 מיליארד דולר. התנודות במהלך 2025 מצביעות על אמון המשקיעים בכלכלה הישראלית, על אף המלחמה.

מקור: אתר CEIC (כאן)

מדדי המניות העיקריים בעולם

מקור: עיבודי בנק ישראל לנתוני BLOOMBERG

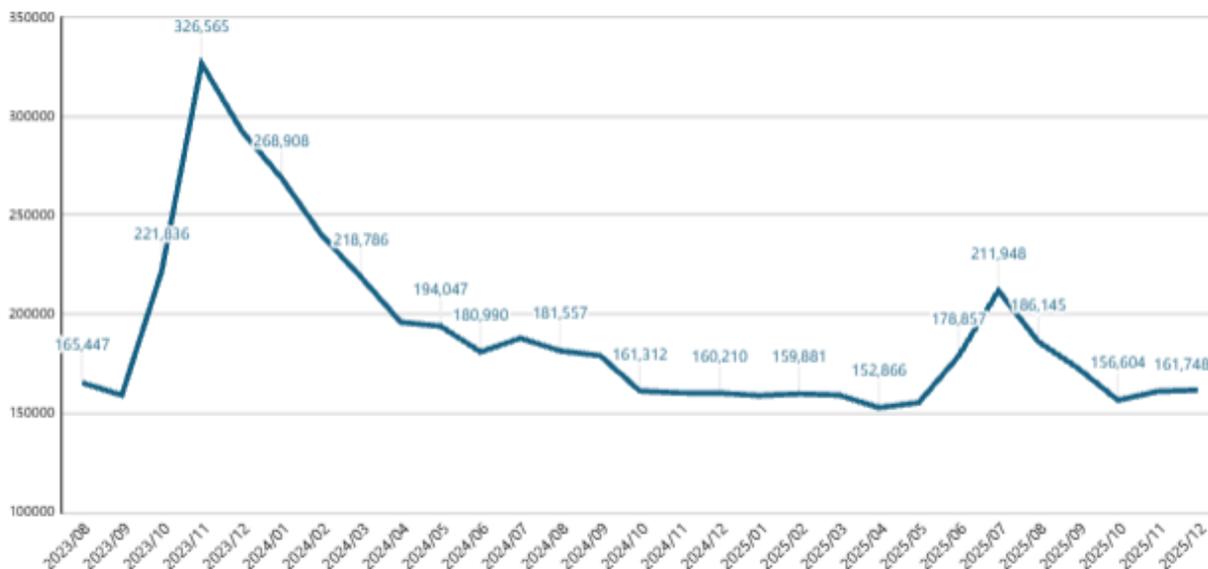
מקור: מצגת נגיד בנק ישראל בוועדת הכספים (כאן)

מצב שוק העבודה

42. שוק העבודה התייצב במחצית הראשונה של 2025 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- מספר המשרות הממוצע עלה ב-2% (מ-3.9 מיליון במחצית ראשונה של 2024 ל-4 מיליון ב-2025).
- השכר החודשי החציוני לשכיר עלה בכ-1% (מ-10,244 ש"ח ב-2024 ל-10,586 ש"ח ב-2025).
- ירידה במספר דורשי העבודה מאז "עם כלביא", למצב שדומה לתקופה שקדמה למלחמה:

מספר דורשי עבודה לפי חודשים

מקורות: דוח השכר מחצית ראשונה 2025, הביטוח הלאומי (כאן), עיבוד מרכז מידע וידע לנתוני דשבורד דורשי עבודה-שירות התעסוקה (כאן).

לפרטים נוספים בנושא התפתחות שוק העבודה לאורך המלחמה, ראה פרסום משרד העבודה (כאן).

הכרה בישראל

43. במהלך המלחמה ניתקו המדינות הבאות יחסים דיפלומטיים עם ישראל: בוליביה, בליז, קולומביה וניקרגואה. בנוסף, איי המלדיבים העבירה חוק שאוסר על כניסת ישראלים למדינה, ומדינת ישראל סגרה את שגרירותה באירלנד באופן חד-צדדי בשל היחס העוין של המדינה כלפי ישראל.

44. לצד האירועים הנ"ל היו לאחרונה גם צעדי הידוק קשרים:

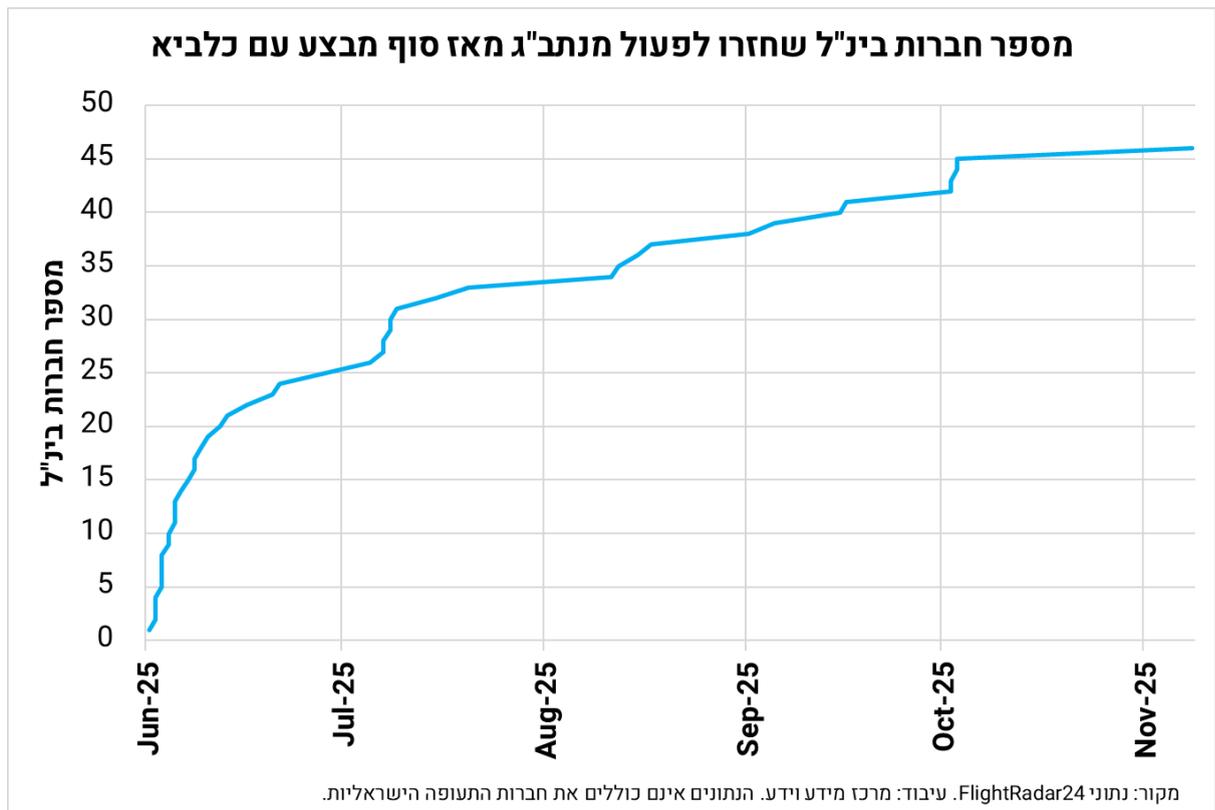
- ב-12.12.2024 פרגואי חנכה שגרירות חדשה בירושלים.
- ב-10.12.2025 בוליביה חידשה את היחסים הדיפלומטים עם ישראל.
- ב-26.12.2025 מדינת ישראל הייתה הראשונה בעולם להכיר בסומלילנד כמדינה. בכך, סומלילנד הביעה נכונות להצטרף להסכמי אברהם בהתאם. הגרף להלן מציג את המצב העדכני ל-11.12.2025 ביחס להכרה במדינת ישראל בשנים האחרונות:

חופש התנועה אל ישראל וממנה

45. במהלך המלחמה היו מספר אירועים ששיבשו את חופש התנועה האווירית אל ומישראל, ביניהם, החמור ביותר היה סביב מבצע עם כלביא, בו נסגר המרחב האווירי למשך כשבוע בחודש יוני 2025. בעת פתיחת השמיים, חברות תעופה ישראליות עסקו זמן רב בהשבת נוסעים רבים שנתקעו בחו"ל.

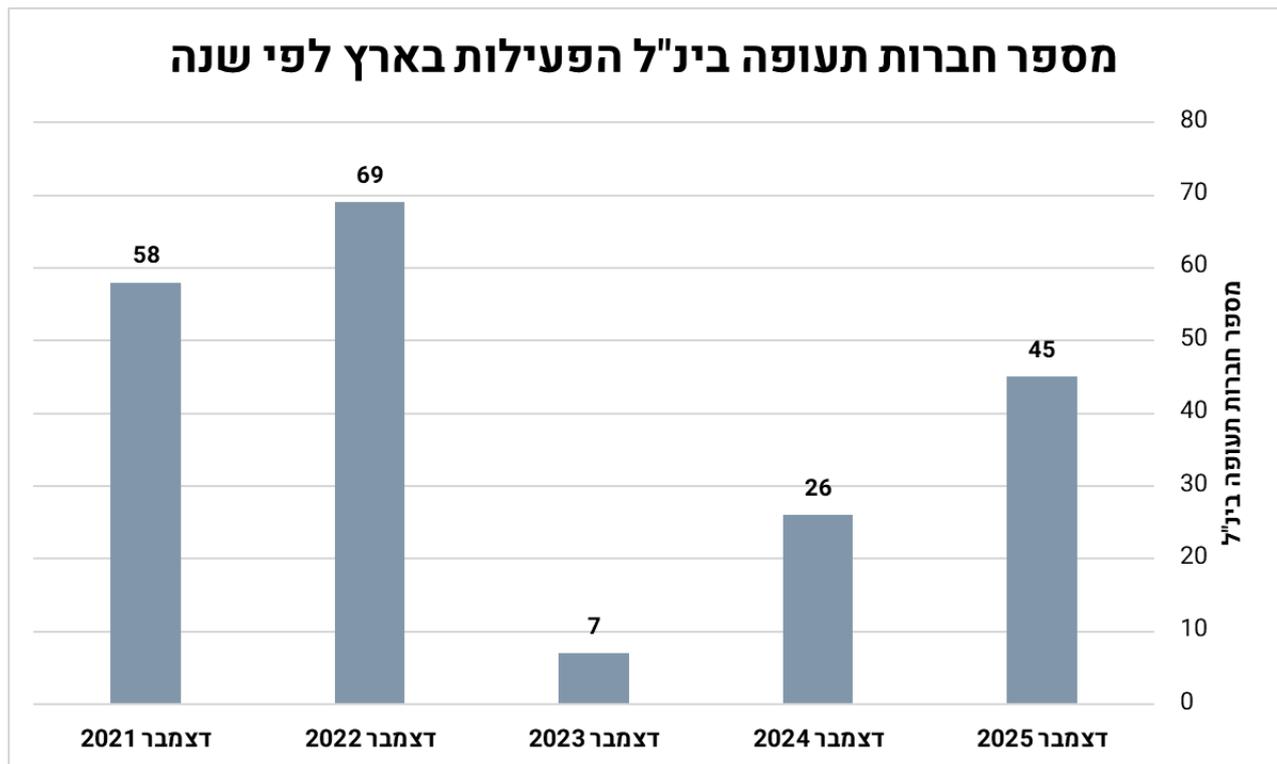
46. השיבושים באו לידי ביטוי בהיקף חברות התעופה הבינ"ל הטסות לישראל. תהליך חזרתן של החברות הבינ"ל נמשך כחמישה חודשים לאחר מבצע עם כלביא, ונכון לחודש דצמבר 2025 חברות בודדות עדיין לא חזרו לטוס לישראל, ובהן RyanAir, EasyJet ו-Emirates. האיור להלן מציג את חזרתם של החברות הבינ"ל לפי ציר הזמן מאז מבצע עם כלביא:

47. בנוסף לשיבושים הנרחבים שהיו בענף התעופה מאז מבצע עם כלביא, בחודש ינואר 2026, בעקבות מתיחות נוספת מול איראן, מספר חברות ביניהם KLM, ITA,

לופטהנזה, סוויס, אוסטריאן, ברסלס, אירווינגס ואיבריה שינו את לוח הטיסות שלהן כך שיטוסו רק בשעות היום. השינוי בא בכדי להימנע מהלנת צוותים בארץ בלילה.

48. בראייה רחבה יותר, מספר החברות הזרות הפעילות בארץ חזר לממדיו מלפני מבצע עם כלביא, אך עדיין נמצא על כ-65% ביחס למצב השגרה טרום המלחמה. האזור להלן מציג את הנתונים מחודש דצמבר 2025 ביחס לחודש דצמבר בשנים מאז 2021:

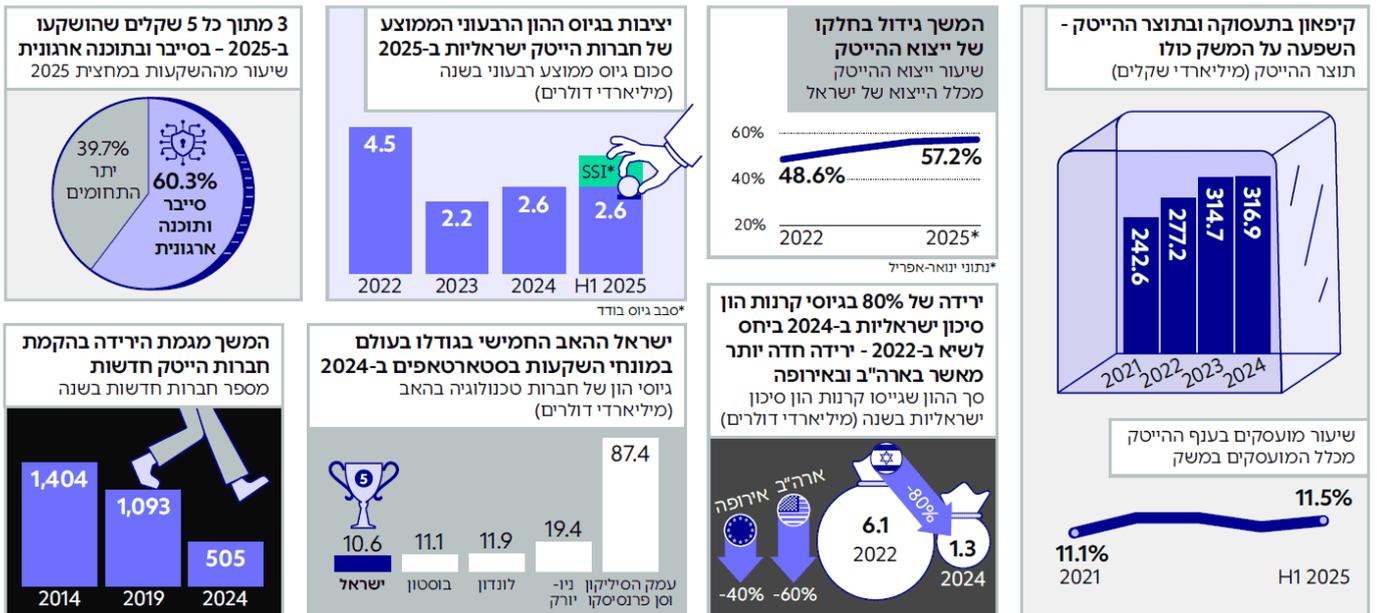
מקור: עיבוד של נתוני רשות שדות התעופה ע"י מרכז מידע וידע.

מצב ההייטק

49. מנתונים של רשות החדשנות ([מקור](#)) עולה שב-2025 היו ניצני התאוששות בחלק מהמדדים - גיוס הון ואקזיטים, אך שורר קיפאון במספר המועסקים בענף - המקור העיקרי של הכנסות המדינה מהענף. נכון למחצית הראשונה של 2025, כ-403,000 איש הועסקו בענף - 11.5% מהמועסקים במשק. מאז 2023, קצב הצמיחה במספר המועסקים בהייטק ירד לפחות מ-2% בשנה, לעומת עשור בו עמד לרוב על מעל 5% בשנה.

50. תוצר ההייטק הישראלי עומד על כ-17% מכלל התוצר של המדינה (317 מיליארד ש"ח). ההייטק מהווה 57% מהייצוא של מדינת ישראל, ורשות החדשנות מעריכה ש-6.6% מייצוא זה חשוף למכסים חדשים שכוננו בארה"ב.

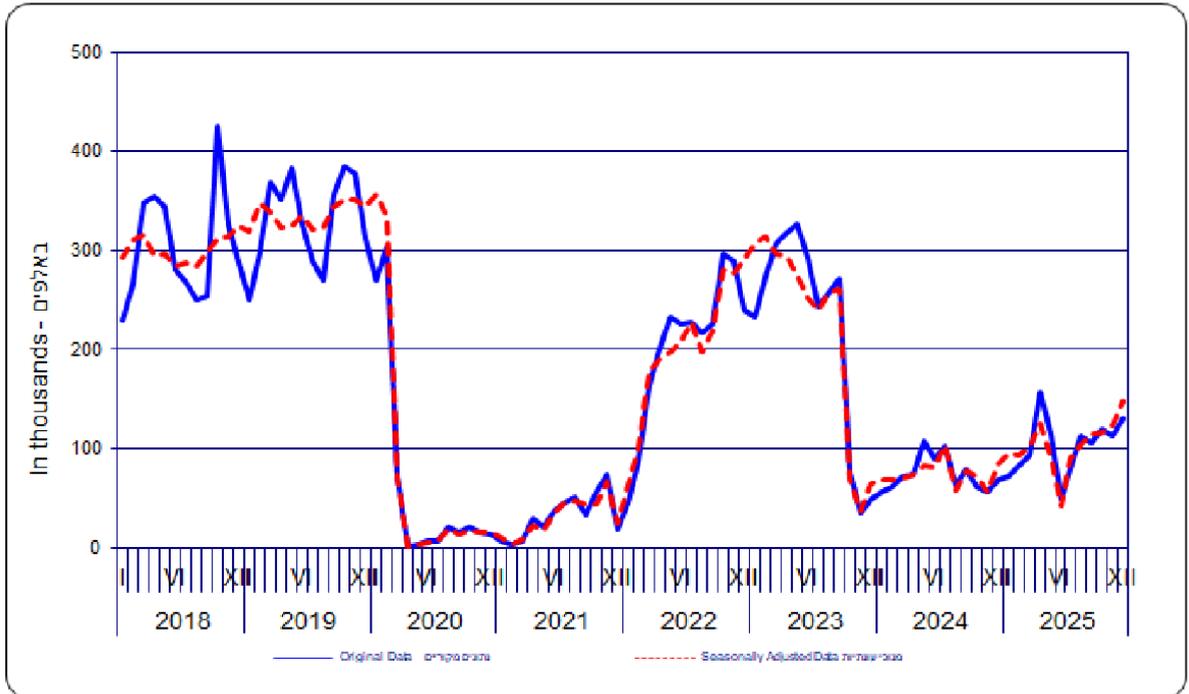
מגמות מרכזיות בהייטק הישראלי

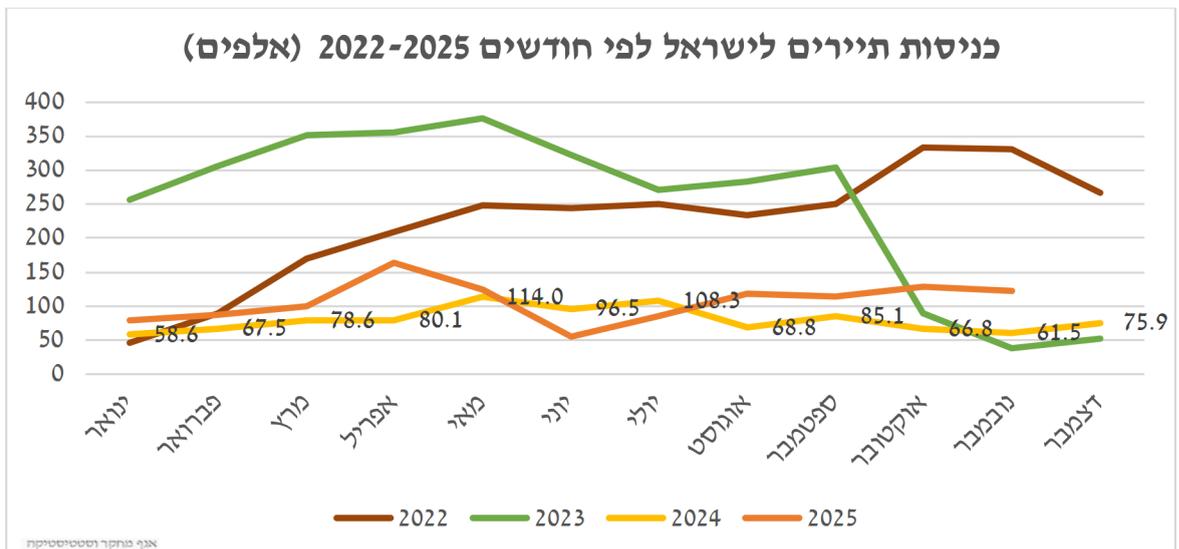
מקור: עיבוד רשות החדשנות לנתוני למ"ס, Pitchbook-IVC, CrunchBase

תיירות

51. הגרף להלן מציג את כניסות התיירים לישראל דרך האוויר בשנים 2018-2025 (מקור). מהנתונים עולה תמונה של פגיעה כפולה - פעם אחת בשל הקורונה, ופעם שנייה בשל המלחמה.

52. נתוני 2025 (מקור) מראים התאוששות קלה בכניסת התיירים לאחר מבצע עם כלביא, אך עדין ברמה נמוכה משמעותית ביחס לנתונים טרום המלחמה:

סביבה

53. שיקום נזקי המלחמה צפוי לקחת שנים הן מבחינת הטבע והן מבחינת התיירות הנכנסת. הוקצה תקציב של 55 מיליון ש"ח למאמצי השיקום ברט"ג, כאשר מרכז הפעילות תהיה בצפון הארץ. האיור להלן מציג את פעילות השיקום (מקור: רשות הטבע והגנים):

54. במהלך 2023-2024 היתה ירידה במספר המבקרים בשמורות הטבע והגנים הלאומיים. בולט במיוחד ירידה במספר התיירים הנכנסים, שבסוף 2025 נותר כ-5.3% בלבד מסך התיירים שביקרו ב-2019. עם זאת, מספר הישראלים שנכנסו התאושש ועמד בסוף 2025 על כ-94% מהנכנסים הישראלים בשנת 2019 (מקור). יש לציין שבמהלך המלחמה עם איראן, כלל אתרי רט"ג היו סגורים למשך כשבועיים. הגרף להלן מציג כניסות מבקרים (תיירים וישראלים) לגנים הלאומיים ולשמורות הטבע, לפי שנה (מקור: רשות הטבע והגנים):

